

FOTO: ANNE VANDENBOSCH

Wil de consument meer betalen voor alternatief?

Om berengeur te vermijden, werden in de EU tot voor kort mannelijke biggen in de eerste levensweek gecastreerd zonder anesthesie of analgesie. Het onderwerp ligt letterlijk en figuurlijk gevoelig. Daarom onderzoekt het Casprak-project in Vlaanderen mogelijke alternatieven en vergelijkt ze. – JOS VAN THIELEN & SANNE VAN BEIRENDONCK, K.H.KEMPEN;

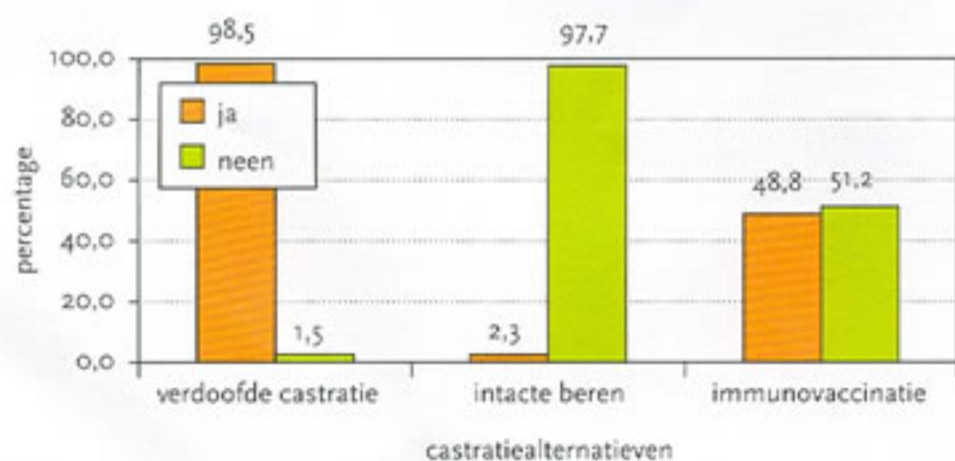
BERT DRIESSEN, K.H.KEMPEN EN K.U.LEUVEN, RONNY GEERS, K.U.LEUVEN –

Biggencastratie is een maatschappelijk geladen onderwerp dat de laatste maanden zowel bij varkenshouders (praktische haalbaarheid van bestaande alternatieven), de vleesverwerkende industrie (verwerking van vlees afkomstig van alternatie-

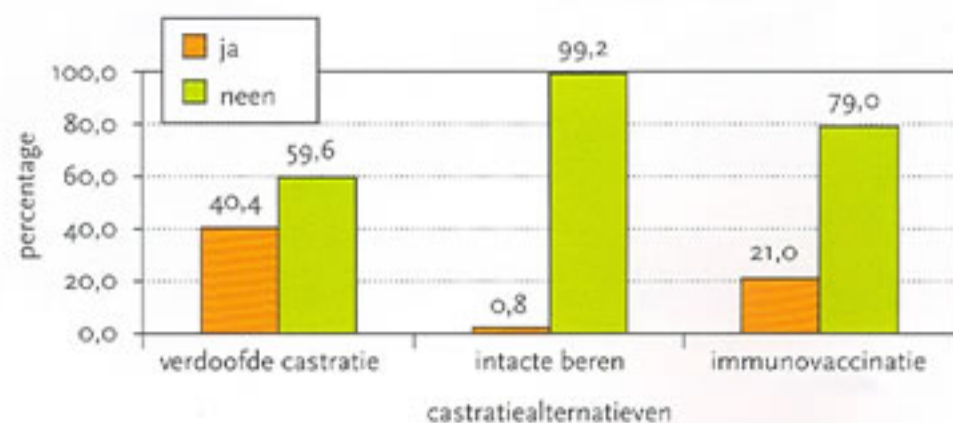
ven), als bij consumenten (dierenwelzijn en berengeur) over de tong gaat.

De onderzoekers Huber-Eicher en Spring (2008) zien momenteel 3 haalbare opties als alternatief van onverdoofde castratie: castratie onder anesthesie in com-

binatie met napijnzorg, geen castratie (opfokken van intacte beren met kans op vlees met berengeur) en immunovaccinatie waarbij een actieve immunisatie tegen het gonadotroop-releasinghormoon wordt geïnduceerd om de testes te reduceren. Men hoopt dat op lange(re) termijn genetische selectie het probleem van de berengeur in verhit vlees kan terugdringen. De zoektocht naar toepasbare alternatieven is niet enkel een dierenwelzijns onderwerp, maar is ook afhankelijk van de perceptie van het publiek. De afgelopen jaren verschenen hierover in Europa enkele studies. Het is het bekend dat de gevoeligheid van dergelijke dierenwelzijns onderwerpen en de voorgestelde (potentiële) oplossingen van land tot land variëren. Vandaar leek het ons aangewezen om ook in Vlaanderen een enquête over dit onderwerp uit te voeren.

Figuur 1 Oordeel van de ondervraagden over de voorgestelde alternatieven van onverdoofde biggencastratie – Casprak 2009

Figuur 2 Bereidwilligheid om een meerprijs voor het vlees te betalen na toepassing van alternatieven van onverdoofde biggencastratie – Casprak 2009

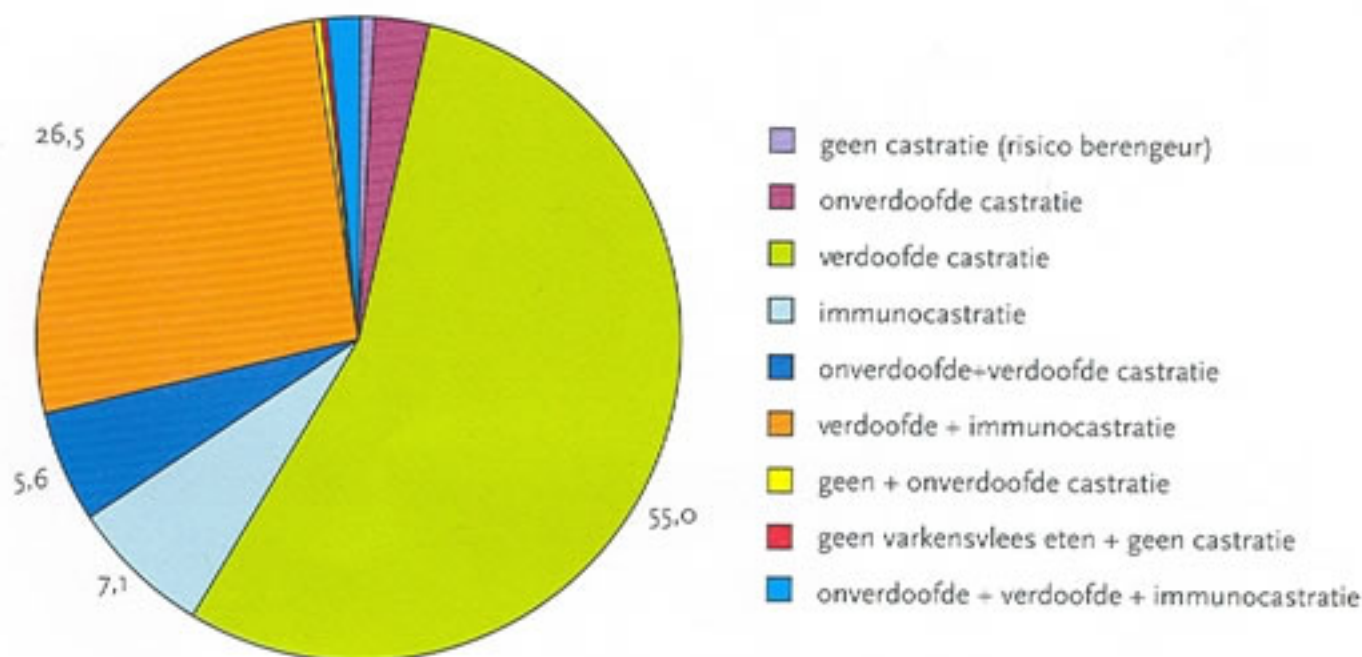
In het najaar van 2009 trok een student van Katholieke Hogeschool Kempen (Geel) door Vlaanderen om per provincie een tweehonderdtal mensen te vragen naar hun perceptie van biggencastratie en de alternatieven ervan. De enquête, die uit meer dan 30 vragen bestond, gebeurde mondeling op markten, in treinstations, tijdens evenementen, ... Bij 1.018 mensen tussen 16 en 80 jaar werd de enquête afgenomen. Van de ondervraagden gaven 6 personen aan nooit varkensvlees te eten. De overige ondervraagden zeiden dat ze zelden (19,6%), 1 tot 2 keer per week (61,5%), 3 tot 4 keer per week (18,0%) of meer dan 4 keer per week (0,3%) varkensvlees consumeren.

Berengeur

Biggencastratie voorkomt dat het vlees bij verhitting een weinig appetijtelijke geur verspreidt. Maar in welke mate herkennen de consumenten deze geur? Slechts 1,57% van de ondervraagden bleek ooit de typische berengeur bij vlees te hebben waargenomen. Daarom mochten de ondervraagden aan een potje skatol ruiken, een van de componenten die berengeur veroorzaken. Daarbij vond 21,5% de geur aanvaardbaar, terwijl de meerderheid (78,5%) het onaantvaardbaar vond. De verscheidenheid in acceptatie is te verklaren door het feit dat niet iedereen in dezelfde mate berengeur waarneemt. Van de ondervraagden was 1,7% bereid (98,3% niet) om verhit vlees met berengeur en 90,3% (9,7% niet) vlees met berengeur in koude bereiding te consumeren.

Castratie

Bijna alle ondervraagden (96,3%) zijn voorstander van een of meerdere alternatieven van onverdoofde biggencastratie. De minderheid van de ondervraagden

Figuur 3 Voorkeur van de ondervraagden (in %) voor een alternatief of alternatieven van onverdoofde biggencastratie – Casprak 2009

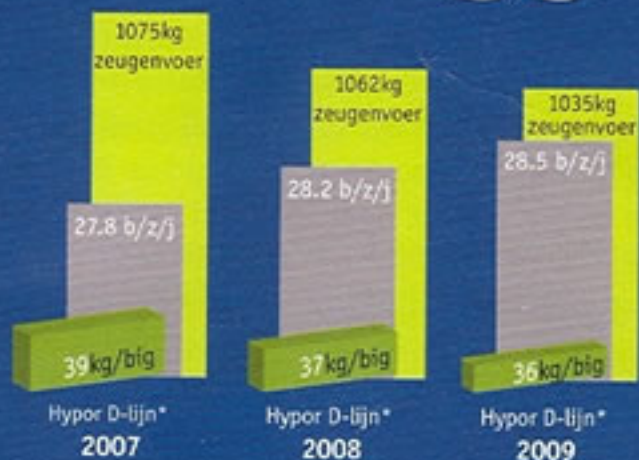
kent de primaire reden (vermijden van berengeur bij verhit vlees) waarom biggen op jonge leeftijd worden gecastreerd. Bijna de helft (45,9%) van de ondervraagden weet dat castratie vandaag, net zoals vroeger, zonder zonder anesthesie of analgesie wordt uitgevoerd.

Alternatieven van onverdoofde biggencastratie

Bij ieder aangehaald alternatief werd gevraagd of het voor de ondervraagde al dan niet aanvaardbaar is (zie figuur 1). Bij de verdoofde castratietechniek werd niet specifiek vermeld of lokale of algemene anesthesie zou worden toegepast, noch welk anestheticum zou worden toegediend. Uit de figuur blijkt dat de acceptatiegraad van verdoofde castratie het hoogst (98,5% aanvaardbaar) is en die van het opfokken van intacte beren het laagst (2,3% niet aanvaardbaar). Het is algemeen geweten en aanvaard dat ieder voorgesteld alternatief een hogere kost-

prijs (kosten voor varkenshouder of voor de vleesverwerkende sector) heeft dan de huidige onverdoofde biggencastratie. Om die reden werd gepolst of de ondervraagden bereid zijn om een meerprijs voor een lapje vlees te betalen indien een van de alternatieven zou worden toegepast (zie figuur 2). De meerderheid antwoordt negatief, hoewel bij verdoofde castratie de ondervraagden iets meer (40,4%) geneigd zijn om een meerprijs te betalen. Ook uit andere recente enquêtes bij consumenten in Noordwest-Europa blijkt dat consumenten niet geneigd zijn meer te betalen voor dierenwelzijn. Figuur 3 geeft weer welk alternatief van de ondervraagden de voorkeur heeft. Daaruit blijkt dat verdoofde biggencastratie op de eerste plaats komt, met daarnaast allerlei combinaties van voorkeuren. Uit het onderzoek van Huber-Eicher en Spring bleek dat ook andere landen, zoals Zwitserland, dezelfde trend. ■

Meer biggen met minder voer!

HYVARSELECT • KOEKHOVEN 31 • 2330 MERKSPLAS • 014 63 53 47
 HYPOR BELGIUM NV • LEIE RECHTEROEVER 1 • 9870 OLSENE • 09 338 52 92

Hypor
 A Hendrix Genetics Company